

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

31.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 19-го Апрѣля — 1838 — Wilno. Wtorek. 19-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Апрѣля.

Въ четвергъ 31 го числа минувшаго Марта въ 9 часовъ утра, въ Церкви Собственнаго Дворца Его Императорскаго Величества, пріобщались Святыхъ Христовыхъ Таинъ: Ихъ Величества, Государь Императоръ и Государыня Императрица и Ихъ Императорскія Высочества: Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, Великіе Князья: МИХАИЛЬ ПАВЛОВИЧЪ, КОНСТАНТИНЪ НИКОЛАЕВИЧЪ, НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧЪ и МИХАИЛЬ НИКОЛАЕВИЧЪ, Великая Княгиня ЕЛЕНА ПАВЛОВНА, и Великія Княжны: МАРІЯ НИКОЛАЕВНА, ОЛЬГА НИКОЛАЕВНА, АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВНА, МАРІЯ МИХАЙЛОВНА, ЕЛИСАВЕТА МИХАЙЛОВНА и ЕКАТЕРИНА МИХАЙЛОВНА. Божественную Литургію совершалъ Духовникъ Его Величества Протопресвитеръ Н. В. Музовской, соборомъ.

Въ высокаторжественный день Св. Пасхи 3-го Апрѣля, Ихъ Величества, Государь Императоръ и Государыня Императрица, и Ихъ Императорскія Высочества, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ и Великій Князь АЛЕКСАНДРЪ НИКОЛАЕВИЧЪ, Великій Князь МИХАИЛЬ ПАВЛОВИЧЪ, Великая Княгиня ЕЛЕНА ПАВЛОВНА и Великія Княжны МАРІЯ и ОЛЬГА НИКОЛАЕВНЫ, изволили слушать заутреню въ походной церкви, поставленной въ Императорскомъ Эрмитажѣ, послѣ коей Ихъ Величества принимали поздравленіе: отъ Членовъ Государственнаго Совѣта, Министровъ, Сенаторовъ, Генераловъ, Штабъ и Оберъ-Офицеровъ, находящихся въ С. Петербургѣ войскъ, Придворныхъ чиновъ и прочихъ знатныхъ Особъ. Вслѣдъ за тѣмъ отправлена была Божественная Литургія въ той же церкви.

По полудни въ 5-ть часовъ, Ихъ Величества съ Ихъ Высочествами: Государемъ Наслѣдникомъ Цесаревичемъ, Великимъ Княземъ МИХАИЛОМЪ ПАВЛОВИЧЕМЪ, Великою Княгиней ЕЛЕНОЮ ПАВЛОВНОЮ и Великими Княжнами: МАРІЕЮ НИКОЛАЕВНОЮ, ОЛЬГОЮ НИКОЛАЕВНОЮ, АЛЕКСАНДРОЮ НИКОЛАЕВНОЮ и МАРІЕЮ МИХАЙЛОВНОЮ, изволили выходить къ вечерней службѣ, и по окончаніи оной Государыня Императрица принимала поздравленіе Дамъ.

На другой день 4-го числа, Ихъ Величества и Ихъ Императорскія Высочества равномерно слушали Божественную Литургію, по окончаніи коей принесли поздравленіе Члены Святѣйшаго Синода въ церкви, а вслѣдъ за тѣмъ Особы Дипломатическаго Корпуса въ Мальмезонской комнатѣ Эрмитажа. — Тамъ же представлялся Ихъ Величества Австрійскій Совѣтникъ Посольства Баронъ Вринтъ.

Высочайшимъ Приказомъ отъ 3-го Апрѣля, Министръ Финансовъ, Главноуправляющій Корпусомъ Горныхъ Инженеровъ, Генералъ отъ Инфантеріи Графъ Канкринъ, назначается состоять при Особѣ Его Императорскаго Величества, съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ. (Спб. В.)

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 12-go Kwietnia.

We czwartek dnia 31 go zeszłego Marca o dziewiątej z rana, w kaplicy Własnego Pałacu Jego Cesarskiej Mości, przyjmowali Sakramenta Święte: NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO, CESARZ Jego Mości i CESARZOWA Jej Mości i Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI: CESARZEWICZ NASTĘPCA, WIELKI XIAŻĘTA: MICHAŁ PAWŁOWICZ, KONSTANTY NIKOŁAJEWICZ, NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ, WIELKA XIEŻNA HELENA PAWŁOWNA i WIELKIE XIEŻNICZKI: MARYA NIKOŁAJEWNNA, OLGA NIKOŁAJEWNNA, ALEXANDRA NIKOŁAJEWNNA, MARYA MICHAJŁEWNNA, ELŻBIETA MICHAJŁEWNNA i KATARZYNA MICHAJŁEWNNA. Mszą Świętą odprawiał sobornie spowiednik Jego Cesarskiej Mości, Protoprezbiter N. W. Muzowskoj.

W dniu wielkiej uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego 3-go Kwietnia, NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO CESARZ Jego Mości i CESARZOWA Jej Mości i Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI, NASTĘPCA CESARZEWICZ i WIELKI XIAŻĘTA ALEXANDER NIKOŁAJEWICZ, WIELKI XIAŻĘTA MICHAŁ PAWŁOWICZ, WIELKA XIEŻNA HELENA PAWŁOWNA i WIELKIE XIEŻNICZKI MARYA i OLGA NIKOŁAJEWNNA, raczyli byż na jutrzni w cerkwi pochodowej, urządzonej w Ermitażu Cesarskim, po której NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO przyjmowali powinszowania: Członków Rady Państwa, Ministrów, Senatorów, Jenerałów, Sztab-s i Ober Oficerów, znajdujących się wojsk w S. Petersburgu, Urzędników Dworu i innych osób znanych. Wraz potém odprawiona była Msza Święta w tejże cerkwi.

O piątej z południa, NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO z Ich WYSOKOŚCIAMI: CESARZEWICZEM NASTĘPCA Tronu, WIELKIM XIECIEM MICHAŁEM PAWŁOWICZEM, WIELKĄ XIEŻNĄ HELENĄ PAWŁOWNĄ i WIELKIEMI XIEŻNICZKAMI MARYĄ NIKOŁAJEWNNA, OLGA NIKOŁAJEWNNA, ALEXANDRĄ NIKOŁAJEWNNA i MARYĄ MICHAJŁEWNNA, raczyli byż na nieszerze, po którym CESARZOWA Jej Mości przyjmowała powinszowania Dam.

Nazajutrz 4-go Kwietnia, NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO i Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI również słuchali Mszy Świętej, po ukończeniu której składali powinszowania Członkowie Najświętszego Synodu w cerkwi, a wraz potém Osoby Cięża Dyplomatycznego w Malmezońskim apartamencie Ermitażu. Tamże przedstawiał się NAJJAŚNIEJSZYM PAŃSTWU Radzca Poselstwa Austriackiego Baron Wrint.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny pod dniem 3-go Kwietnia, Minister Skarbu, Główno-Zarządzający korpusem Inżynierów Górniczych, Jenerał-Piechoty Hrabia Kanckrin, naznacza się zostawać przy Osobie Jego Cesarskiej Mości, z zostawieniem przy obowiązkach dotychczasowych.

— Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Главноуправляющаго Путиами Сообщенія и Публичными Зданіями, что въ объявленіи отъ Правительствующаго Сената, припечатанномъ въ исполненіе Высочайше утвержденнаго Его Императорскимъ Величествомъ положенія Комитета Гг. Министровъ въ особомъ прибавленіи подъ №. 146-мъ къ С. Петербургскимъ Вѣдомостямъ 1837 года за №. 108, распубликовано было, что строенія въ городѣ Таганрогѣ находящіяся, какъ состояція нынѣ въ залогъ, такъ и вновь представляемыя, будутъ принимаемы въ обеспечение питейныхъ откуповъ съ 1839 года не иначе, какъ по новой съ состоянія сей публикации оцѣнкѣ, по точнымъ правиламъ для откупныхъ условий положеннымъ, съ удостовѣреніемъ, въ умѣренности исчисленной суммы, со стороны Таганрогскаго Градоначальника. Сообразно таковой предосторожности высшаго Правительства на счетъ удостовѣренія въ умѣренности оцѣнокъ, Главное Управленіе Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій признало нужнымъ циркулярнымъ предписаніемъ 10 Ноября 1837 года поставить всѣмъ подвѣдомственнымъ оному мѣстамъ на видъ, чтобы при представленіи залоговъ къ торгамъ, руководствуясь существующими по сему предмету законами, удостовѣрялись вообще въ благонадежности залоговъ и не принимали тѣхъ, кои по соображеніямъ ихъ оказываться будутъ недостаточно вѣрными. Въ послѣдствіи онъ Г. Главноуправляющій Путиами Сообщенія и Публичными Зданіями входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, о объясненіи правилъ, относительно пріема въ залогъ строеній по городамъ Таганрогу и Нахичевани. — По положенію о семъ Комитета, Государь Императоръ, въ 8-й день минувшаго Февраля, Высочайше повелѣть соизволилъ: какъ постановленное положеніемъ Комитета 20 Іюля минувшаго года правило для огражденія казны отъ убытковъ при пріемѣ въ залогъ по питейнымъ откупамъ Таганрогскихъ строеній, Высочайше утвержденнымъ 25 Января сего года положеніемъ Комитета, распространено и на строенія Нахичеванскія и какъ по мнѣнію Комитета признано полезнымъ, чтобы правило сие принято было въ руководство не только по вѣдомству Путей Сообщенія, но и по всѣмъ вообще вѣдомствамъ: то не принимать на будущее время въ обеспечение по подрядамъ и обязательствамъ Таганрогскихъ и Нахичеванскихъ строеній иначе, какъ по новой послѣ настоящаго положенія оцѣнкѣ, съ удостовѣреніемъ въ умѣренности исчисленной суммы со стороны Таганрогскаго Градоначальника. (Опуб. Прав. Сен. 21 Марта 1838 г.)

— По возникшему вопросу о пополненіи Свода Законовъ межевыхъ правилъ, содержащимся въ 96 пунктѣ Инструкціи Землемѣрамъ 13 Февраля 1766 года, Государственный Совѣтъ мнѣніемъ *положилъ*: въ дополненіе означеннаго Свода (томъ X) статей 337—341 о межеваніи земель казеннаго вѣдомства, постановить слѣдующее: „Възжѣе лѣса, ни къ какому селенію особо неутвержденные, межевать особою окружною межею, и кто изъ владѣльцевъ показывать будетъ о данныхъ имъ въ оныя въздахъ, о томъ въ межевыхъ книгахъ именно писать и на планахъ означать.” (Оп. Пр. Сен. 22 Марта 1838 г.)

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ: 1) переданныя изъ Комитета Министровъ два представленія Министра Финансовъ о порядкѣ производства половиннаго жалованья и другихъ окладовъ чиновникамъ, состоящимъ подъ судомъ, или слѣдствіемъ, и 2) замѣчанія Министра Юстиціи по сему же предмету, *положилъ* постановить: 1) Въ дополненіе къ 553 ст. Т. III Св. Зак. „Столовые деньги, опредѣляемыя на разѣзды и другія сего рода добавочныя дачи, производятся подсудимымъ, состоящимъ на службѣ, всегда въполнѣ.” 2) Въ измѣненіе 556 ст. Т. III и 2 п. 1292 ст. Т. XV Зак. Угол. „Уволеннымъ отъ должностей по прошеніямъ, или по распоряженію Начальства, безъ преданія суду и съ выдачею аттестатовъ, а потомъ подавшимъ суду, или слѣдствію, не производится опредѣленнаго подсудимымъ содержанія, если они не пріобрѣли на то права вступленіемъ въ новую должность по службѣ до преданія ихъ слѣдствію, или суду.” 3) Въ дополненіе 554 ст. Т. III и 1 пункт. 1292 ст. Т. XV Зак. Уголовныхъ: „Лицамъ, оставленнымъ при должности съ преданіемъ суду, или съ назначеніемъ слѣдствія, но потомъ удаленнымъ отъ должности по распоряженію Начальства, производится содержаніе со дня сего распоряженія, до рѣшенія дѣла на томъ же основаніи, какъ и тѣмъ, которые удалены отъ должности вмѣстѣ съ преданіемъ суду, или назначеніемъ слѣдствія.” Его Императорское Величество Мнѣніе сие Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить 28 Февраля 1838. (Оп. Пр. Сен. 26 Марта 1838 г.) (С. В.)

— Рządzący Senat słuchali raportu P. Głównozarządczącego drogami komunikacji i publicznych budowli, że w obwieszczeniu Rządzącego Senatu, wydrukowanym na skutek wypełnienia Najwyżej utwierdzonego przez Jego Cesarską Mość postanowienia Komitetu PP. Ministrów w osobnym dodatku pod N. 146-m do Gazety S. Petersburskiej 1837 roku N. 198, rozpublikowano było, że budowy w mieście Taganrogu znajdujące się, tak zostające teraz w ewikcyi, jako i nowo na ewikcyą dawane, będą przyjmowane dla zabezpieczenia odkupów trunkowych od roku 1839 nie inaczej, jak podług nowego od nastania tej publikaty oszacowania, wedle istotnych prawideł dla odkupowych warunków ustanowionych, z poświadczeniem, o umiarkowaniu wyliczonej summy, ze strony Taganrogskiego Naczelnika miasta. Stosownie do tej ośroźności Rządu wyższego względnie zaświadczenia o umiarkowaniu ocenienia, Główny Zarząd Dróg Komunikacji i Publicznych Budowli uznał za potrzebę, przez okólną załecenie pod dniem 10-m Listopada 1837 roku wszystkim podległym mu miejscom, przepisać, ażeby przy dawaniu ewikcyi w targach, trzymając się istniejących w tej rzeczy prawideł, zapewniały się w ogólności o pewności ewikcyi i nie przyjmowały tych, które podług ich uwag będą się okazywały nie dostatecznie pewnemi. W późniejszym czasie P. Głównozarządzający Drogami Komunikacji i Publicznymi Budowlami czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, o objaśnienie prawideł, względem przyjmowania na ewikcyą budowli w miastach Taganrogu i Nachiczewanie. — Po nastąpieniu o tém postanowieniu Komitetu Cesarz Jego Mość, dnia 8-go zeszłego Lutego, Najwyżej rozkazał raczy: ponieważ przepisane prawidło przez postanowienie Komitetu 20-go Lipca zeszłego roku dla zabezpieczenia skarbu od strat w przyjmowaniu na ewikcyą w trunkowych odkupach budowli Taganrogskich, przez Najwyżej utwierdzone 25-go Stycznia roku teraźniejszego postanowienie Komitetu, rozciągnięto i na budowy Nachiczewańskie i ponieważ przez Opinią Komitetu uznano za pożyteczną, ażeby prawidło to służyło za przewodnictwo nie tylko w zawiadownictwie Dróg Komunikacji, ale i we wszystkich w ogólności wiedzach; przeto nie przyjmować na czas przyszły dla zabezpieczenia w podradach i zobowiązaniach budowli Taganrogskich i Nachiczewańskich inaczej, jak podług nowego po niniejszem postanowieniu oszacowania, z zaświadczeniem o umiarkowaniu wyliczonej summy ze strony Taganrogskiego Naczelnika miasta. (Op. przez Rz. Sen. 21-go Marca 1838 roku).

— Z powodu wynikłego zapytania o dopełnieniu Połączenia Praw granicznych prawidłem, zawierającym się w 96-m punkcie Instrukcyi dla Geometrów 13-go Lutego 1766 roku, Rada Państwa przez Opinią *postanowiła*: na dopełnienie pomienionego Połączenia (tom X) artykułów 337—341 o rozgraniczeniu gruntów wiedzy skarbowej postanowić co następuje: „Wstępne lasy, dla żadnej wsi wyraźnie niepryznane, oprowadzać osobną miedzą obwodową, a kto z właścicieli będzie pokazywał o nadanych im do nich wstępach, o tém w obwodnicach wyraźnie pisać i na mappach oznaczać. (Op. p. R. S. 22 Marca).

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Pow szechném Zebraniu, rozpatrzywszy: 1) przesłane z Komitetu Ministrów dwa przedstawienia Ministra Skarbu o porządku wydawania płacy połowicznej i innych wyznaczeń urzędnikom, zostającym pod sądem, albo śledztwem, i 2) Uwagi Ministra Sprawiedliwości w tej rzeczy, zamierzyła *postanowić*: 1) Na dopełnienie 553 artykułu T. III Połączenia Praw: „Pieniądze stołowe, wyznaczane na podróże i inne tego rodzaju dodatkowe płace, wydają się podsądnym, w służbie zostającym, zawsze całkowicie.” 2) Na odmianę 556 artykułu Tomu III i 2-go punktu 1292 artykułu T. XV Praw Kryminalnych: „Uwolnionym od obowiązków na prośbę, albo z rozporządzenia Zwierzchności, bez oddania pod sąd i z wydaniem atestatów, a potem podpadłym pod sąd, albo śledztwo, jeżeli nie wydaje się naznaczonego podsądnym utrzymywania, jeżeli nie nabyli do tego prawa przez wejście do nowego obowiązku w służbie przed oddaniem ich pod sąd albo śledztwo.” 3) Na dopełnienie 554 artykułu T. III i 1-go punktu 1292 artykułu T. XV Praw Kryminalnych: „Osobom, zostawionym przy obowiązku z oddaniem pod sąd, albo z naznaczeniem śledztwa, ale potem oddalonym od obowiązku z rozporządzenia Zwierzchności, wydaje się utrzymanie od dnia tego rozporządzenia, do rozstrzygnięcia sprawy na tejże ośnowie, jak i tym, które są oddalone od obowiązków razem z oddaniem pod sąd albo naznaczeniem śledztwa.” Cesarz Jego Mość opinią tę Najwyżej utwierdził raczył i rozkazał wypełnić 28-go Lutego 1838 roku. (Op. przez Rz. Sen. 26-go Marca 1838 roku.) (G. S.)

Одесса, 18-го Марта.

Харьковской губернии, Богодуховскаго уѣзда, помѣщикъ Поручикъ и Кавалеръ Кузинъ, въ товариществѣ съ другими, учредилъ заводъ для приготовления чистѣйшаго спирта, извѣстнаго химикамъ подъ именемъ *алкоголя*. Онъ будетъ налитъ въ большіе цилиндрическіе сосуды изъ лучшаго бѣлаго желѣза: въ каждомъ мѣры два Россійскихъ ведра, съ запайкою сосудовъ наглухо. Два таковыя цилиндра будутъ вложены въ деревянный ящикъ за штемпелемъ и печатью. Повсемѣстное употребленіе *алкоголя* въ аптекахъ для косметическихъ эссенцій и для лакокъ, какъ въ Россіи, такъ и въ чужихъ краяхъ, ставитъ его въ число товаровъ *необходимыхъ*. Сверхъ того, бывъ разведенъ въ соразмѣрности 3: 8-9, сокомъ плодовъ, каковы на примѣръ: вишни, малина, земляника, ананасы, съ прибавкою отъ 10 до 12 фунтовъ сахара на ведро; уже смѣшанной жидкости, онъ составляетъ несравненныя наливки. *Алкоголь* (не какъ прочіе спирты, дешевые и дорогіе) ни сколько не измѣняетъ естественнаго вкуса и аромата растворовъ. Почему, если бы кто, взявъ впрочемъ въ разсужденіе относящіяся къ сему статьи V тома Свода Законовъ (а именно устава о питейномъ сборѣ и акцизѣ), пожелалъ для своего ли обихода, или для отправленія за границу (послѣднее обшчаётъ нарочитыя выгоды), выписывать сей спиртъ, тотъ можетъ отнестись въ Харьковскую справочную контору. Цѣна ассигнаціями на мѣстѣ за ведро 15 руб., т. е. за ящикъ 60 руб. До десяти таковыхъ ящиковъ могутъ помѣщаться на одной воловой или конной подводѣ, особливо по удобному пути.

При возвращеніи порожнихъ цилиндровъ, за каждый неповрежденный будетъ заплачено шесть рублей, а съ изъяномъ отъ 3-хъ до 5-ти считая на монету.

(О. В.)

Варшава, 13-го Марта н. с.

При оттепели, наступившей недѣли двѣ тому, Висла на нѣкоторомъ пространствѣ было вскрылась, но потомъ опять мѣстами стала ледъ, который преграждаетъ теченіе рѣки, отъ чего вода въ ней поднялась на 8 дюймовъ выше, чѣмъ въ прошедшемъ году, при большемъ разливѣ. О вредѣ, который причинили посѣвамъ зимніе морозы, еще нѣтъ достовѣрныхъ свѣдѣній; весьма вѣроятно, что пшеница и рпное сѣмя наиболѣе пострадали. Однакоже пшеница упала въ цѣнѣ почти на 10 проц., равно и на другіе хлѣба цѣны нѣсколько понизились, а съ открытіемъ судоходства по Вислѣ, еще будутъ дешевле, ибо въ Краковской губерніи и въ сосѣднихъ мѣстахъ Галиціи хлѣбъ родился хорошо.

Польскія овчарни понесли большую убыль; у одного помѣщика пало 3,000 овецъ.

Въ Польшѣ, особенно въ Люблинской губерніи, также въ восточной Пруссіи, закуплено большое количество шерсти на овцахъ и платили за центнеръ 6 до 8 тал., а въ нѣкоторыхъ мѣстахъ до 10 тал. дороже противъ прошлогоднихъ ярманочныхъ цѣнъ; въ Помераніи платили даже 12 тал. дороже, и здѣсь покупаютъ особенно много, потому, что этотъ край доставляетъ гребенную шерсть, которая въ наибольшемъ требованіи.

Къ сожалѣнію, спекуляціи опять упреждаютъ торговля обстоятельства, что неминуемо повлечетъ въ убытки неблагоразумныхъ покупателей. Послѣднія извѣстія очень неблагоприятны. На ярманкахъ Брауншвейгской и Франкфуртской на Одерѣ торговали худо; много сукна осталось не продано, а шерсти навезено было огромное количество; въ Америкѣ дѣла еще не скоро примутъ правильный ходъ. Чтобы пособить недостатку въ деньгахъ и очистить запасы хлопчатой бумаги прошлогодняго сбора, большое количество ея, купленное по довольно высокимъ цѣнамъ, отправлено въ Англію; но при уменьшившемся тамъ требованіи, принуждены будутъ наконецъ продавать ее съ убыткомъ, какъ полагаютъ многіе опытные торговцы, и потому можно опасаться новаго торговаго перелома въ нынѣшнемъ году. — Въ настоящее время Германія представляетъ болѣе утѣшительные виды: промышленность въ ней непрерывно распространяется, чему много содѣйствуютъ желѣзныя дороги, приводя въ движеніе огромныя капиталы, которые преимущественно раздѣляются между низшимъ классомъ народа и доставляютъ ему болѣе способовъ удовлетворять свои нужды. Такимъ образомъ, можно не безъ основанія предполагать, что увеличится расходъ дешевыхъ товаровъ, покупаемыхъ простымъ народомъ и по этому, можно надѣяться, что въ нынѣшнемъ году, цѣны ординарной шерсти будутъ лучше.

Торговля дѣла идутъ здѣсь тихо и недостатокъ въ деньгахъ продолжается. Вододѣйствующія фабрики

Одесса, 18 Марца.

Въ Губерніи Чарковской, въ повѣіе Богодуховскимъ, обыватель Поручикъ и Кавалеръ Кузинъ, въ товариществѣ съ иными, урядилъ закладъ для приготовления чистаго спиртуса, знанаго химикомъ подъ названіемъ *alkohola*. Будетъ онъ налеванъ до великихъ нaczynъ cylindrycznych зъ najlepszego żelaza białego: w każdymъ miary dwa wiadra Rosyjskie, z zalutowaniem naczynъ naglucho. Два такіе cylindry będą włożone do drewnianego jaszczyka pod stępem i pieczęcią. Powszechnie użycie alkoholu w aptekach do essencji kosmetycznych i do lakierów, tak w Rosyi, jako i za granicą, stawia go w liczbie towarów koniecznych. Nadto, rozprawadzony w proporcji 3: 8—9 sokiem owoców, jako to: wiśni, malin, poziomek, ananasów, z dodaniem od 10-ciu do 12-tu funtów cukru na wiadro, zmieszanego już płyn, daje przewyborne naliwki. Alkohol (nie jak inne spirytusy drogie i tanie) nie odmienia zgoła smaku naturalnego i aromatu rozczyńców. Dla czego, jeżeli by kto, wzięwszy z resztą na uwagę odnoszące się do tego artykuły V Tomu Połączenia Praw (a mianowicie ustawy o poborze trunkowym i akcyzie), życzył, czy to dla potrzeb domowych, czy dla wysłania za granicę (to ostatnie rokuje wielkie korzyści), sprowadzić ten spirytus, ten może się udać do Charkowskiego Kantoru Sprawunkowego. Cena assygnacyami na miejscu za wiadro 15 rubli, to jest: za jaszczyk 60 rubli. Do dzieściu takichъ jaszczyków może się mieścić na jednej wołowej albo konnej podwodzie, szczególnie dobrą drogą.

Za zwróceniem próżnychъ cylindrów, za każdy nieuszkodzony, będzie zapłacono sześć rubli, a za uszkodzony od 3-ch do 5-ciu rubli na monetę. (G. O.)

Warszawa, 13 Marca n. s.

Przy odwilży, przed dwoma tygodniami nastającej, Wisła na pewnej przestrzeni była puściła, ale potem znowu miejscami stanęła kra, która przeszkadza biegowi rzeki, od czego woda podniosła się na ośm cali wyżej, jak w roku przeszłym, w czasie największego wylewu. O szkodach, które zrządziły zasiewom mrozy, nie ma jeszcze pewnychъ wiadomości; podobnymъ jest do prawdy, że pszenica i rzepak najwięcej ucierpiał. Jednakże cena pszenicy zniżyła się prawie o 10 procentów, również i innego zboża cena nieco upadła, a za rozpoczęciem spławu na Wiśle, będzie jeszcze tańsze, gdyż w Gubernii Krakowskiej i w sąsiednichъ miejscachъ Galicyi zboże dobrze urodziło.

Owczarnie polskie wielkie poniosły straty; u jednego obywatela padło 3,000 owiec.

W Polsce, a szczególnie w Gubernii Lubelskiej, jako też i w Prussyi wschodniej, zakupiono wielką ilość wełny na owcach i płacono centnar od 6 do 8 talarów, a w niektórychъ miejscachъ do 10 talarów drożej od jarmarkowychъ cenъ przeszłorocznych; w Poмерanii płacono nawet 12 tal. drożej, i tu bardzo wiele zakupują, gdyż kraj ten dostarcza wełny czesanej, jakiej najwięcej potrzebują.

Na nieszczęście, spekulacye znowu uprzedzają okoliczności handlowe, co niezawodnie narazi na straty nieostróżnie kupujących. Ostatnie wiadomości bardzo są niepomyślne. Na jarmarkach Brunświckim i Frankfortskim nad Odrą handel nie był ożywiony; wiele sukna zostało niesprzedanego, a wełny wielka ilość była nawieziona; w Ameryce nie prędko jeszcze przyjdą rzeczy do zwykłego porządku. Dla zapobieżenia niedostatkowi pieniędzy i zbicia zapasówъ bawełny zbioru przeszłorocznego, wielką jej ilość, kupioną w dość wysokichъ cenachъ, wysłano do Anglii; ale, że się zmniejszyły tamъ potrzeby, zmuszeni więc będą przedawać ją nakoniecъ ze stratą, jak to mniema wielu doświadczonychъ handlarzy; a zatemъ trzeba się lękać nowego przesilenia handlowego w roku teraźniejszymъ. — Niemcy przedstawiają teraz więcej pocieszające widoki; przemysłъ nieustannie się tamъ rozszerza, doczego wiele się przykładają drogi żelazne, przywodząc do ruchu ogromne kapitały, które nadewszystko rozdzielają się pomiędzy niższą klasą ludu i dostarczają jej więcej środkówъ do zaspokojenia swoichъ potrzeb. Tymъ sposobemъ, nie bezъ zasady można mniemać, że się powiększy rozchódъ towarówъ tanichъ, przez prosty lud kupowanych; a zatemъ można się spodziewać, że w roku teraźniejszymъ, ceny wełny ordynaryjnej będą lepsze.

Rzeczy handlowe nie są tu w ruchu, a niedostatekъ pieniędzy nie ustaje. Fabryki wodne po większej części

(1)

ки большею частью работают исправно, но товары, выдѣлываемые ими, сбываются мало.

Въ Царствѣ Польскомъ основаны еще два свеклосахарные завода; для выгодъ земледѣлія, должно желать, чтобы эта отрасль промышленности распространилась.

По послѣднимъ извѣстіямъ, здѣсь полученнымъ, Американцы отменили значительные заказы, сдѣланные ими въ Англіи. (Кол. Газ.)

СТАТИСТИКА.

Промышленность, Торговля и т. д.

Отчетъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ, за 1836 годъ. (Продолженіе).

Винодѣліе.

Винодѣліе наше болѣе и болѣе усиливается и совершенствуется, особенно въ томъ краѣ, который назначенъ самою природою быть, так сказать, виноградникомъ Россіи,—на южномъ берегу Крыма, гдѣ виноградныя лозы, равно какъ и въ *Кажетіи* и *Карталинѣ*, не имѣютъ надобности въ предохраненіи отъ морозовъ. Объ истинномъ достоинствѣ вина южнаго берега Крыма, нельзя еще рѣшительно судить; ибо тамъ лозы виноградныя вообще еще молоды, и не могутъ давать вина, какое получается отъ старыхъ виноградныхъ кустовъ; къ тому же нѣкоторые изъ винодѣловъ только теперь завели погреба, и вина Крымскія всѣ донынѣ поступаютъ въ продажу невыдержанныя, между тѣмъ какъ для отстоя требуется иногда, смотря по роду виноградниковъ и мѣстамъ, гдѣ они произрастаютъ, до пяти, даже и до семи лѣтъ. Впрочемъ и тѣ, которыя теперь добываются на южномъ берегу Крыма, превосходятъ всѣ другія, донынѣ выдѣлывавшіяся въ Россіи, можетъ быть кромѣ *Грузинскихъ*. Лучшимъ доказательствомъ сего служатъ цѣны, за нихъ платимыя, и общее мнѣніе, побуждающее ежегодно немалое число капиталистовъ пріобрѣтать тамъ земли, довольно дорогими цѣнами, и заводить виноградники. Въ Крыму, въ 1836 году вновь посажено болѣе 1,150,000 лозъ: а всего въ послѣдніе четыре года—болѣе пяти милліоновъ кустовъ.

Прошедшій годъ вообще не благоприятствовалъ урожаю вина въ Крыму на сѣверной сторонѣ горъ—по причинѣ раннихъ морозовъ предшествовавшей осени, когда многія лозы оставались еще не закрытыми; а въ другихъ и почти во всѣхъ садахъ—отъ позднихъ весеннихъ, бывшихъ даже въ концѣ Апрѣля, которые нанесли владѣльцамъ болѣе или менѣе вреда. Сверхъ того на южномъ берегу, гдѣ сады во все лѣто не были освѣжены ни однимъ дождемъ, засуха препятствовала образованію винограда. Вина въ Крыму добыто въ 1836 году 304,548 ведръ; въ томъ числѣ: бѣлаго 278,445, краснаго 26,103 ведра (въ 1834 году выдѣлано 492,486, въ 1835 году 364,405 ведръ). Все количество проданнаго вина составляетъ 244,630 ведръ. *) Цѣны были, смотря по добротѣ вина, отъ 150 к. до 6 руб. ведро. Виноградъ, котораго въ Крыму распродано до 12,000 пудъ, стоилъ отъ 1 р. 30 коп. до 3 руб. за пудъ. Изъ выжимовъ въ Крыму, по мнѣнію Главнаго Инспектора шелководства и винодѣлія, можетъ быть выкурено до 2,500 ведръ виноградной водки.

Послѣ Крымскаго заслуживаетъ особеннаго вниманія винодѣліе *Кавказской области*. Тамъ прошлогодній урожай вина составлялъ около четвертой части урожая 1835 года; ибо въ семь краѣ отъ весеннихъ морозовъ вызабла большая часть виноградныхъ почекъ. Впрочемъ вина послѣдняго урожая крѣпки и добротны; цѣна имъ въ *Кизлярѣ* была: отъ 80 к. до 1 р. 50 к. за ведро. Всего вина вывезено, въ 1836 году, изъ *Кизляра*, 251,000 ведръ **).

Въ *Астраханской губерніи* количество выдѣланнаго вина простирается до 18,000 ведръ; оно продавалось отъ 2 р. до 5 р. за ведро, а виноградъ отъ 5 до 7 р. за пудъ. Въ *Херсонской губерніи* урожай вина почти совсѣмъ не было, отъ пагубныхъ морозовъ; но насажденіе виноградниковъ продолжается, особенно въ *Болгарскихъ колоніяхъ*, гдѣ посажено всего 198,500 лозъ. Въ *Подольской губерніи* вина выдѣлано 4,000 ведръ; оно продавалось на мѣстѣ по 5 р. 50 к. за ведро. Въ *Кіевской губерніи* винограда собрано болѣе 1,000 пудъ; въ томъ числѣ въ самомъ *Кіевѣ* 260; онъ продавался отъ 2½ до 3 р. за пудъ.

У насъ существовали до нынѣ два *Училища Винодѣлія*: одно въ Кавказскомъ краѣ въ *Кизлярѣ*, дру-

сці są ciągle zajęte, ale towary w nich wyrabiane, mały mają odbyć.

W Królestwie Polskiem założone zostały jeszcze dwie fabryki cukru burakowego; dla korzyści rolnictwa życzyć należy, ażeby się ta gałąź przemysłu rozszerzyła.

Podług ostatnich wiadomości tu otrzymanych, Amerykanie odmiennili znaczne zamówienie, w Anglii przez nich uczynione. (G. H.)

STATYSTYKA.

PRZEMYSŁ, HANDEL i t. d.

Zdanie Sprawy Ministra Spraw Wewnętrznych, za rok 1836.

(Ciąg dalszy).

Winnictwo.

Winnictwo nasze coraz bardziej się wykształca i udoskonala, zwłaszcza w tym kraju, który natura przeznaczyła niejako na winnicę Rosyi, to jest: na południowym pobrzeżu Krymu, gdzie winna latorośl, podobnie jak w Kachetyi i Kartalinii, nie potrzebuje byż zabezpieczoną od mrozów. O istotnej dobroci win południowego pobrzeża Krymu, nie można teraz stanowczego wyrzec zdania: gdyż winne latorośle są jeszcze w ogólności młode, i nie mogą wydawać wina takiego, jakie się otrzymuje ze starszych szczepów winnych; dla tego też i niektórzy właściciele winnic teraz dopiero pozakładali piwnice, te zaś wszystkie wina Krymskie, które dotąd się sprzedają, są surowe, bez względu na to, że podług gatunku szczepów, oraz miejsca, na którym są sadzone, do należytego wytania, pięciu, a niekiedy i siedmiu lat potrzebują. Z tém wszystkiém i te nawet wina, które się obecnie na południowym pobrzeżu Krymu wytłaczają, przewyższają wszystkie, dotąd w Rosyi wyrabiane, z wyłączeniem chyba jednego wina *Gruzyjskiego*. Najlepszym tego dowodem są ceny, po jakich się sprzedają, i powszechne zdanie, które corocznie skłania znaczną liczbę kapitalistów do nabywania tamże ziemi, za cenę dosyć wysoką, i do zakładania winnic. W ciągu roku 1836, posadzono w Krymie nowych szczepów przeszło 1,150,000, a w ciągu ostatnich lat czterech, przeszło pięć milionów.

Rok przeszły wogólności nie sprzyjał zbiorowi wina w Krymie: mianowicie, na północnej stronie gór—z powodu wczesnych mrozów poprzedzającej jesieni, kiedy wiele szczepów zostawało jeszcze bez przykrycia; a w innych stronach, i prawie we wszystkich winnicach—z powodu późnych mrozów wiosennych, które trwając aż do końca Kwietnia, zrzuciły mniej więcej szkodę gospodarzom. Prócz tego, na pobrzeżu południowym, gdzie winnice przez całe lato nie były odświeżone deszczem, susza szkodziła zawiązywaniu się winogron. W roku 1836 zebrano w Krymie win 304,548 wiader; z tych: wina białego 278,445, czerwonego 26,103 wiader. (w 1834 r. otrzymano 492,486, a w 1835 r.—364,405 wiader). Ogółem sprzedano wina 244,630 wiader *). Ceny były, stosownie do gatunku win, od 150 kopiejek do 6 rubli ass. za wiadro. Winogron rozprzedano w Krymie do 12,000 pudów, po 1 r. ass. 30 k., do rub. 3 ass. pud. — Z wytłoczyn winogronowych, otrzymanych tamże, podług zdania Inspektora głównego jedwabnictwa i winnictwa, możnaby wypędzić wódki do 2,500 wiader.

Po winnictwie Krymskiém, pierwsze trzyma miejsce winnictwo obwodn *Kaukaskiego*. Przesłoroczny tamtejszy zbiór wina stanowił prawie ¼ część zbioru z r. 1835, dla tego, że wiosenne zimna w tych okolicach, wymroziły po większej części latorośle. Z tém wszystkiém wina z ostatniego zbioru są mocne i dobre; cena ich w *Kizlarze* była: od 80 kop. do 1 rub. ass. 50 kop. za wiadro. Wszystkiego wina wywieziono, w r. 1836, z *Kizlaru*, 251,000 wiader **).

W Gubernii *Astrachańskiej* ilość wyrobionego wina dochodzi do 18,000 wiader; sprzedawano je od 2 do 5 rub. ass. za wiadro, a winogrona—od 5 do 7 rub. ass. za pud. W Gubernii *Chersońskiej* całkiem prawie winobrania nie było, z powodu szkodliwych mrozów; lecz dla tego rozkrzewianie nie mniej postępuje, osobliwie w *kolonijach Bolgarskich*, gdzie w ogóle zasadzono 198,500 szczepów. W Gubernii *Podolskiej* wyrobiono wina 4,000 wiader, i przedano je na miejscu po 2 rub. 50 kop. wiadro. W Gubernii *Kijowskiej* zebrano winogron przeszło 1,000 pudów; z tych, w samym *Kijowie* 260; pud sprzedawany był po 2½ do 3 r. ass.

*) Изъ добытаго въ прошломъ году вина отправлено въ Москву 31,630 ведръ.

**) У Статскаго Совѣтника Реброва во Владимировкѣ есть искусный куперъ, выдѣлывающій хорошее шинное вино; оно продается при Кавказскихъ водахъ по 5 руб. за бушляку, и въ прошедшемъ году въ первый разъ было отправлено на Нижегородскую ярмонку. Превосходный Бургонскій виноградъ, Pincau franc, въ Кизлярѣ родится изобильно и даетъ хорошее вино.

*) Z otrzymanego w roku zeszłym wina, 31,630 wiader poszło do Moskwy.

**) U Radcy Stanu Rebrowa w Władimirowce, znajduje się biegły kiper, fabrykujący dobre musujące wino. Wino to sprzedaje się w miejscach wód Kaukaskich po 5 r. ass. butelka, a w roku upłynionym po raz pierwszy wysłane było na jarmark Niżgorodzki. Wyborny rodzaj szczepu burgondzkiego, Pincau franc, rodzi się w Kizlarze w wielkiej obfitości i wydaje dobry gatunek wina.

гое въ Крыму въ Судакѣ. Какъ сѣ важная отрасль сельского хозяйства укоренилась въ Крыму, то въ дальнѣйшемъ существованіи училища въ Судакѣ не было уже надобности; между тѣмъ на содержаніе онаго отпускалась отъ казны, почти безъ пользы, значительная сумма, и сверхъ того предстоялъ новый расходъ на перестройку находящихся при немъ зданий, и на поддержаніе сада. Посему Ваше Императорское Величество соизволило разрѣшить: сѣ училище закрыть, сады и заведенія его продать съ публичныхъ торговъ, и вырученную сумму употребить на распространеніе и усовершенствованіе садоводства и лѣсоводства въ Новороссійскомъ краѣ.

(Продолженіе впереди).

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 12-го Апрѣля.

Засѣданіе Палаты Депутатовъ 9, 10 и 11 г. с. м.

Военный Министръ внесъ 9 с. м. проектъ постановленія о разрѣшеніи чрезвычайнаго отпуска 4,404,843 фр. на укомплектованіе военныхъ припасовъ для кавалеріи, артиллеріи и инженеровъ. Комиссія учрежденная для разсмотрѣнія означеннаго проекта, мнѣніемъ своимъ положила, отвергнуть оный; но Министръ въ продолжительной рѣчи, изъяснилъ необходимость имѣть возможность располагать въ случаѣ надобности, 25 или 30 тысячами корпусомъ, также содержанія на военномъ положеніи одной баттарей артиллеріи. Г. Могенъ сильно противился этому, утверждая, что не видитъ надобности въ столь значительныхъ для войскъ расходахъ, когда Бельгія заключила мирный трактатъ съ Голландіею. Министръ опровергалъ это мнѣніе, что возбуждало сильныя споры между партіями, и дальнѣйшія пренія по сему предмету отложены до слѣдующаго засѣданія.

На другой день Бенъ-Арахъ, Посланникъ Абдель-Кадера находился въ числѣ слушателей, на галлерей залы засѣданія. Приступлено къ дальнѣйшимъ преніямъ и къ собранію голосовъ. Проектъ принятъ большинствомъ 221 голоса противъ 177. 11-го ч. происходили въ Палатѣ совѣщанія о проектѣ постановленія непрѣмѣнныхъ правилъ касательно штата для главнаго штаба арміи; дальнѣйшія по сему предмету пренія отложены до слѣдующаго засѣданія. (О. Г. Д. Ш.)

— Говорятъ о значительныхъ перемѣнахъ въ посольствахъ, которые будутъ опубликованы 1-го Мая, въ день тезоименитства Короля. Графъ Лаказъ вскорѣ по своемъ возвращеніи изъ Гаити, получить посольскій постъ въ Дрезденъ или Мюнхенъ. — Генералъ Себастьяни (Французскій Посланникъ при Англійскомъ Дворѣ, вчера сюда прибылъ.

— *Constitutionnel* содержитъ слѣдующее письмо изъ Логроньо, отъ 3 Апрѣля: „Карлистская экспедиція, которая подъ начальствомъ *Tarraguala* вступила въ верхнюю Аррагонію, совершенно разбита Генераломъ Санъ-Мигуэлемъ близъ Каринена. Генералъ съ 200 взятыми въ плѣнъ возвратился въ Сарагоссу, и по его словамъ, *Донъ-Карлосъ* имѣетъ намѣреніе отправиться въ Кантабрію. *Эспартеро* 1-го ч. оставилъ Лерму и идетъ въ Сорію, гдѣ соединится съ дивизіями *Фирмина Ириарте* и *Франъ Галена*. *Буэренсъ* лишающъ въ Валадолидѣ одной изъ своихъ бригадъ, отправился съ остаткомъ въ Сеговію. Филиппъ Рибера стоитъ съ гвардіею въ Бургосѣ. Сообщенія вездѣ свободны. — Карлистская юнта въ Санъ-Леонардѣ наименовала Аббата *Мерино* Губернаторомъ Кастиліи а Генерала *Царъатеги* главнымъ начальникомъ Кастильской арміи. — Четвертый эскадронъ иностранныхъ уланъ, здѣсь теперь образуется. Четыре эскадрона будутъ командуемы двумя также иностранными Полковниками.“

14-го Апрѣля.

Messenger уведомляетъ, что недавно произошли большія несогласія въ Министерскомъ Совѣтѣ. Графъ Моле будто несогласенъ съ Министромъ торговли о желѣзныхъ дорогахъ а съ Министромъ финансовъ о уменьшеніи пенсовъ.

— *Constitutionnel* упоминаетъ о слухѣ, что въ день предстоящаго тезоименитства Короля, будетъ происходить наименованіе 8 Герцоговъ, 25 Маркизовъ, 40 Графовъ и 100 Бароновъ и приглашаетъ Министерскіе журналы, въ случаѣ, еслибы это было ложно, рѣшительно ихъ опровергнуть.

— Комиссія назначенная для разсмотрѣнія проекта закона о назначаемомъ для Графини *Липоны* пенсіонѣ, наименовала своимъ Президентомъ Г-на Жака *Левевра*.

— Завтра Президентъ Палаты Депутатовъ даетъ большой обѣдъ Лорду *Бруму*, на который приглашены многіе депутаты разныхъ политическихъ мнѣній.

— По донесеніямъ *Quotidienne* Карлистскій на-

Дотадъ истиняты у насъ только двѣ *Школы виннства*, одна въ краѣ Кавказкѣмъ—въ Кизларѣ, а другая въ Крымѣ—въ Судакѣ. За сѣ та важная галѣзъ господарства вѣйского достаточнѣе закрѣвила сѣ южъ въ Крымѣ, прѣто школа въ Судакѣ стала сѣ nadal непотребнѣ; гдѣ затѣмъ на сѣ utrzymanіе Скарбъ правѣе безузытечно значне поноситъ выдатки, а прѣчъ тѣго зближѣтъ сѣ коштъ новы на прѣробленіе находящихъ сѣ пры школе будовли и на utrzymanіе огроду: зъ тѣхъ поводовъ *Васъ* *Сесарска Мошъ* рачытѣсъ розказаѣ, абы школа та зостала замкнѣтѣ, огроды и заклады сѣй прѣдѣне прѣзъ лѣйтатѣя, а отримана квота, уытѣ была на розсѣрженіе и удосконаленіе огроднѣства и лѣснѣства въ Новороссыйскѣмъ краѣ. (Дальшѣ ciągъ nastѣpi).

ВІАДОМОСТІ ЗАГРАНИЧНЕ.

FRANCYA.

Парыжъ, дня 12 Квѣтнѣя.

Posiedzenia Izby deputowanych w dniach 9, 10 i 11 b. m.

Minister Wojny wniosł w dniu 9 b. m. projekt do prawa, żądając nadzwyczajnego kredytu w ilości 4,404.843 fr. na uzupełnienie zapasów wojskowych dla kawalerii, artylleryi i inżynierów. Kommissya wyznaczona do rozbiur tego projektu, głosowała za jego odrzuceniem, lecz Minister w obszernej mowie wyjaśnił potrzebę posiadania środków do rozporządzenia korpusem, złożonym z 25 do 30,000 ludzi, w razie wydarzyć się mogącej konieczności; tudzież postawienia na stopie wojennej jednej baterii artylleryi; opierał się temu mocno P. Mauguin, przytaczając, że témniejszą widzi potrzebę takich na wojsko wydatków, kiedy traktat pokoju zawarła Hollandya z Belgią. Zaprzeczył temu wypadkowi Minister; powstały ważne spory między stronniectwami i dalsze narady do dnia następnego odłożono.

Następnego dnia znajdował się pomiędzy słuchaczami na galeryi Ben-Arach Posel Abdel-Kadera; przystąpiono do dalszych narad, następnie do głosowania nad projektem, który większością głosów 221 przeciw 177 przyjęty został. W dniu 11 naradzała się Izba nad projektem do prawa względem ustanowienia stałej zasady, co do liczby członków Głównego Sztabu; lecz dalsze nad tym narady do następnego odłożono posiedzenia. (G. R. K. P.)

— Mówią o znacznych zmianach w urzędach Poselskich, które mają być ogłoszone 1 Maja, jako w dzień imienia Królewskich. Baron Lascazes wkrótce po swoim powrocie z Haiti, otrzyma urząd Posła w Dreźnie albo Monachium—Jenerał Sebastiani, Posel francuzki przy dworze Angielskim wczora tu przybył.

— *Constitutionnel* udziela następujący list z Logrono pod 3 Kwieciana: „Wyprawa Karolistowska, która pod dowództwem *Tarraguala* wtargnęła do Arragonii Wyższej, całkiem została podbitą przez Jenerała *San Miguel* pod Carinena. Jenerał ze 200 ludźmi wziętymi w niewolę, powrócił do Saragossy, podług wyznania którego, *Don Carlos* ma zamiar udać się do Cantavieja. *Espartero* d. i opuścił Lerma i idzie do Soria, gdzie się złączy z dywizjami *Firmina Iriarte* i *van Halena*. *Buerens*, straciwszy w Walladolidzie jedną ze swoich brigad, udał się z resztą wojska do Segovii. Filip *Ribero* stoi z gwardją w Burgos. Wszędzie komunikacya jest wolną.—Junta Karolistowska w San-Leonardo mianowała Xiędzę *Merino* Gubernatorem Kastylii, a Jenerała *Zariateguy* naczelnym dowódcą wojska Kastylijskiego.—Organizuje się tu teraz czwarty szwadron ułanów cudzoziemskich. Ctery szwadrony już są dowodzone przez dwóch cudzoziemskich Półkowników.“

Dnia 14-go.

Messenger ma wiedzieć, że nie dawno zaszły wielkie nieporozumienia w Radzie Ministrów. Hrabia *Mołé* ma być w niezgodzie z Ministrem Handlu co do drog żelaznych, a z Ministrem Skarbu co do redukcji rentów.

— *Constitutionnel* udziela pogłoskę, że w mającym nastąpić dniu imienia Królewskich będzie kreowanych 8 Xięząt, 25 Margrabiów, 40 Hrabów, i 100 Baronów, i wzywa dzienniki ministeryalne, ażeby tej pogłosce stanowczo zaprzeczyły, jeśli by była fałszywą.

— Wyznaczona Kommissya do zotrząśnienia projektu do prawa względem przyzwolenia pensyi dla Hrabiny *Lipona*, mianowała swym Prezydentem P. Jakóba *Lefebvre*.

— Prezydent Izby Deputowanych daje jutro dla Hrabiego *Brougham* wielki obiad, na który także zaproszono wielu deputowanych różnych politycznych opinij.

— Podług *Quotidienne*, Brygadyer Karolistowski

чальникъ *Tarragal*, ударомъ копыта своего коня опасно раненъ и передалъ команду Бригадирю *Ripaldi*. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 10-го Апрѣля.

Всѣ заняты приготовлениями къ предстоящей коронаціи. Въ нынѣшнемъ номерѣ придворной газеты помѣщенъ отзывъ Королевы, въ коемъ Е. В. объявляетъ, что торжество коронаціи совершится въ Вестминстерскомъ Аббатствѣ съ обычными обрядами, не нарушая однако же преимуществъ, дарованныхъ лицамъ различныхъ сословій.

— Посланники пяти первостепенныхъ Державъ, на дняхъ нѣсколько разъ производили совѣщанія у Министра иностранныхъ дѣлъ; Белгійскій Посланникъ приглашенъ былъ въ сей совѣтъ, коего слѣдствіе неизвѣстно; на биржѣ только говорили, что Белгійско-Голландское дѣло, не такъ близко къ концу, какъ некоторые полагаютъ.

— Полученныя послѣднія извѣстія изъ Нью-Йорка, отъ 20 Марта, уведомляютъ, что спокойствіе совершенно восстановлено, не только въ обѣихъ Канадахъ но и на границѣ, гдѣ уже вовсе не видно волнителей, соединившихся съ мятежниками. Одинъ изъ начальниковъ мятежа *Сутерландъ*, захваченъ властями Верхней Канады. (G. C.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 6-го Апрѣля.

Настоящій составъ нашей морской силы, есть слѣдующій. Его Кор. Высоч. Герцогъ *Фридрихъ* Нидерландскій, Адмираломъ и Генеральнымъ Полковникомъ; за нимъ слѣдуютъ три Вице-Адмирала: *Гобиусъ*, *Рюишъ* и *Вольтербекъ*; потомъ шесть Контр-Адмираловъ: *Твенъ*, *фонъ Манъ*, *Цирфогель*, *Диббелькъ*, *Люкасъ*, *Пооль*; корабельныхъ Капитановъ 18; Капитанъ-Лейтенантовъ 41; Лейтенантовъ 1-й степени 84; между которыми Принцъ Вильгельмъ *Фридрихъ* Генрихъ; Лейтенантовъ 2-й степени 174; главныхъ хирурговъ 1-й степени 6, 2-й степени 9, 3-й степени 12; обыкновенныхъ хирурговъ 2-й степени 13, 3-й степени 17.

Амстердамъ, 11-го Апрѣля.

Изъ вѣрныхъ источниковъ извѣстно, что послѣднія совѣщанія происходившія въ Лондонѣ по предмету Голландско-Белгійскаго дѣла, имѣли только цѣлью приготовить Белгію, которая является теперь съ разными преувеличенными претензіями. Между тѣмъ къ уполномоченнымъ Сѣверныхъ Державъ ожидаютъ новыхъ инструкцій, по полученіи коихъ, немедленно начнутся переговоры. (G. C.)

Ш В Е Й Ц А Р І Я.

Бернъ, 7-го Апрѣля.

Извѣстный добродѣтелями и науками своими, славный *Фридрихъ* Цезаръ *де ла Гарпъ*, коего Императрица Екатерина II (въ 1783 году) избрала учителемъ высокихъ внуковъ своихъ Великихъ Князей *Александра* и *Константина*, 30-го ч. с. м. умеръ въ родимомъ своемъ кантонѣ Ваадъ. Онъ родился 6-го Апрѣля 1755 года, и прожилъ около 84 лѣтъ.

— Здѣсь случилось недавно происшествіе, обратившее общее вниманіе, т. е. арестовали на улицѣ какого-то Г-на *Итта*, бывшаго Профессора здѣшняго Университета и посадили въ темницу. Слышно, что его хотѣли принудить къ выдачѣ важныхъ бумагъ, касающихся спасенія государственныхъ суммъ, во время занятія области Французами. (G. C.)

И Т А Л І Я.

Римъ, 3-го Апрѣля.

Между многими путешественниками прибывшими сюда на святой недѣль, находятся нѣсколько Русскихъ Вельможъ: Генераль *Паскевичъ*, братъ Князя Варшавскаго, Графъ *Паленъ* и Адмиралъ *Рикордъ*. Сюда ожидаютъ также еще многихъ Русскихъ. Также ожидаютъ супруги Герцога *Бернгарда* Саксен-Веймарскаго.

— Изъ Сициліи уведомляютъ, что Король Неаполитанскій принятъ тамъ былъ съ большимъ восторгомъ. Король пожаловалъ Сициліянамъ много свободы особенно въ торговлѣ, что произвело наилучшее впечатлѣніе. — Въ Неаполѣ страдаютъ еще отъ послѣдствій суровой зимы; между нуждающимися классомъ замѣтно даже было нѣкоторое безпокойство, которое однако отвращено попеченіемъ Правительства. (A.P.S.Z.)

Т У Р Ц І Я.

Константинополь, 24-го Марта.

Мустафа-Паша Лариссы представилъ рапортъ, что онъ вмѣстѣ съ Греческими пограничными вла-

Tarragal nderzeniem kopyta swojego konia niebezpiecznie skałeczony i dowództwo oddane zostało brygadierowi *Ripaldi*. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 10-го Квіетнія.

Всѣхъ занимаютъ приготовления до урочистости коронаціи. Дзисіежа газета дворска zawiera odezwę Najjaśniejszej Pani, mocą której ogłasza, że koronacja ograniczać się będzie na zwykłych przy tej okoliczności obrzędach w opactwie Westminsterskiem, jednak nienaruszając przywilejów udzielonych osobom rozmaitych stanów.

— Posłowie pięciu wielkich Mocarstw, naradzali się temi dniami kilkakrotnie u Ministra Spraw zagranicznych; Poseł belgijski był zaproszony na te konferencye, których skutek nie jest wiadomy; na giełdzie tylko mówiono, że sprawa belgijsko-hollenderska nie jest tak bliską ukończenia, jak niektórzy sądzą.

— Ostatnie doniesienia z Nowego-Yorku, są daty 20 Marca. Dowiadujemy się z nich, że spokojność przywrócona już zupełnie, nie tylko w obudwach Kanadach, ale i na granicy, gdzie nie widać już wcale awanturników, którzy się z powstańcami łączyli. Jeden z naczelników powstania kanadyjskiego *Sutherland*, dostał się w ręce władz Górnej Kanady. (G. C.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 6-го Квіетнія.

Następujące osoby składają marynarkę naszą: J. K. W. Xiąże *Fryderyk* Niderlandzki, jest Admiralem i Półkownikiem Jeneralnym; po nim następuje trzech Vice-Admiralów: *Gobius*, *Ruisch* i *Wolterbeck*; dalej sześciu Kontr-Admiralów: *Twen*, *von Man*, *Ziergvoegel*, *Dibbelk*, *Lucas*, *Pool*; Kapitanów okrętowych mamy 18, Kapitanów Poruczników 41, Poruczników 1-szej klasy 84, między którymi Xiąże *Wilhelm* *Fryderyk* *Henryk*; Poruczników 2-giej klasy 174; chirurgów naczelnych 1-szej klasy 6, 2-giej klasy 9, 3-ciej klasy 12; chirurgów zwyczajnych 2-giej klasy 13; takichże 3-ciej klasy 17.

Амстердамъ, 11-го Квіетнія.

Z dobrej wiadomo nam ręki, że ostatnie konferencye odbyte w Londynie w przedmiocie sprawy Hollendersko Belgickiej, ten tylko cel miały, ażeby przygotować Belgię, która z różnemi przesadzonemi pretensjami teraz występuje. Tymczasem oczekiwane są dla Pełnomocników Mocarstw północnych nowe instrukcyje, za nadejściem których, rozpoczną się zaraz układy. (G. C.)

S Z W A Y C A R Y A.

Берна, 7-го Квіетнія.

Znany z cnot i nauk swoich, sławny *Fryderyk* *Cesar de la Harpe*, którego Cesarzowa Katarzyna II (w roku 1783) wybrała na nauczyciela swych Dostojnych wnuków, W.W. Xiążąt *Alexandra* i *Konstantego*, umarł d. 30 z. m. w swym rodzinnym kantonie Waad, przeżywszy lat blisko 84, rodził się bowiem dnia 6 Kwieitnia 1755 roku.

— Wydarzył się tu nie dawno wypadek, który powszechną zwrócił uwagę, to jest: aresztowano na ulicy niejakiego Pana *Itth*, byłego Professora przy Uniwersytecie tutejszym, i odprowadzono go do więzienia. Słychać, iż chcą go znaglić do wydania ważnych papierów, dotyczących uratowania pieniędzy rządowych, podczas zajęcia kraju przez Francuzów. (G. C.)

W Ł O S N Y.

Рымъ, 3 Квіетнія.

Pomiędzy wielu podróżnymi, przybyłymi tu na wielkim tygodniu, znajduje się także wielu Rossyjskich Panów: Jenerał *Paskiewicz*, brat Xiącia Warszawskiego, Hrabia *Pahlen* i Admirał *Ricord*. Spodzieiwanych jest także wiele jeszcze znakomitych Rossyan, którzy tu przybydź zamierzają. Oczekują tu także małżonki Xiącia *Bernharda* Saksy-Wejmarskiego.

— Z Sycylii dowiadujemy się, że Król Neapolitański przyjęty był tam z wielkim uniesieniem. J. Kr. Mość udzielił Sycylianom wiele swobód, szczególniej w handlu, co sprawiło najlepsze wrażenie. — W Neapolu cierpią jeszcze od skutków srożej zimy; nawet niejaka niepokojność dawała się postrzegać pomiędzy uboższą klasą, która jednak usunięta została przez ojcowską pieczołowitość Rządu. (A.P.S.Z.)

Т У Р Ц Я.

Станбулъ, 24-го Марта.

Mustafa, Basza Ларысы, надесалъ рапортъ, iż udało mu się w połączeniu z greckimi władzami nadgrani-

стями, успѣль совершенно истребить шайки Клеф-
товъ занимающихся разбойничьимъ ремесломъ въ о-
крестностяхъ Епира. Начальникъ *Спиракусъ* схва-
ченъ и отправленъ въ Аграфу, гдѣ будетъ казненъ.

— Съ того времени какъ *Галиль*-Паша попалъ въ немилость, супруга его Султанша *Салига*, живетъ во дворцѣ отца своего. Давно не встрѣчался случай, который бы произвелъ столь сильное впечатлѣніе во всей публикѣ, какъ настоящее дѣло. Преемникъ *Галиль*-Паши, второй Султанскій зять, принадлежитъ, такъ сказать, къ музудманскимъ ултра. Перемѣна эта произвела много другихъ между окружающими Султана; истинная причина всего этого неизвѣстна.

— Порты ко всемъ иностраннымъ посольствамъ препроводила циркуляръ, въ которомъ припоминаетъ, что по силѣ уложеній и существующихъ договоровъ, ни Министрамъ, ни Консуламъ иностранныхъ владѣній не дозволено давать пристанище и покровительство Турецкимъ подданнымъ. Когда не смотри на то Консулы въ Смирнѣ снабжаютъ защитительными грамотами подданныхъ Высокой Порты, то и приказано, у всѣхъ подобныя письма отнимать и передавать надлежащему начальству.

— Какъ бы ни были большею частію въ противорѣчіи между собою носящіяся въ здѣшней столицѣ разнообразныя извѣстія, однако вообще можно замѣчать изъ нихъ, что обнаруживается нравственное вліяніе въ пользу Порты, отъ чего хитрый и рѣшительный въ дѣйствіяхъ своихъ Вице-Король, непремѣнно принужденъ будетъ долгое время сохранять спокойствіе. — Въ то время, когда войско *Ибрагима* Паши, испытываетъ въ Сиріи ужасныя бѣдствія, Порта вооружается всѣми способами. Въ Адрианополь собирается корпусъ, а въ Истамбуль прибыль оттуда Офицеръ, чтобы приготовить казармы для двухъ полковъ. Флотъ уже вооруженъ и стоитъ въ готовности на якорѣ близъ серали. — Сераскиру въ Малой Азіи отправлено повелѣніе, чтобы ни въ какомъ случаѣ не дѣйствовалъ наступательно, но напротивъ былъ готовъ даже въ случаѣ нападенія уступать. — Какое бы впрочемъ ни было состояніе дѣль, однако Вице-Король Египетскій прислалъ Портѣ векселей на 10 мил. піастровъ, на счетъ слѣдуемой ей подати. (G. C.)

С м ѣ с ъ.

ЖЕЛѢЗНЫЯ ДОРОГИ. *)

Въ первый двѣ десятилѣтія настоящаго вѣка, не было еще желѣзной дороги для перевоза людей. Первоначальнымъ, нѣсколько важнымъ въ этомъ родѣ предпріятіемъ, была желѣзная дорога между Манчестеромъ и Ливерпульемъ въ Англіи, начатая въ 1827, конченная въ 1830 году. Слѣдствіе было блистательное, и вѣроятно по этому примѣру, Англія по истеченіи семи лѣтъ, прорѣзана множествомъ желѣзныхъ дорогъ, а изъ нихъ нѣкоторыя сдѣлались уже истинно туземными дорогами. Упомянутая желѣзная дорога продолжена чрезъ Бирмингемъ, и скоро соединена будетъ съ дорогою проведенною изъ Лондона. Скоро наступитъ время, когда можно будетъ путешествовать въ Англіи по двѣмъ разнымъ дорогамъ во всемъ ея пространствѣ, начиная съ Брейтонскаго порта до столицы Шотландіи; подобно такимъ же путемъ поперекъ острова колеями изъ Ньюкестля въ Карлиль, можно будетъ въ продолженіи трехъ часовъ проѣхать отъ Сѣвернаго до Ирландскаго моря.

Послѣ Англіи, Сѣверная Америка поспѣшно занялась такимъ родомъ сообщенія, соединяя его съ пароходнымъ сообщеніемъ на многихъ рѣкахъ, чтобы между отдаленнѣйшими даже мѣстами открыть быстрое сообщеніе во всѣхъ возможныхъ направленіяхъ. Съ нѣкотораго уже времени, Бостонъ, Нью-Йоркъ, Филадельфія, Балтиморъ и Вашингтонъ, были соединены между собою, и въ то время, когда постройка большой идущей чрезъ сѣи города дороги, подвигается все болѣе на югъ къ Чарлстону, Американцы не страшатся горъ Аллегани, желая, чтобы открытіемъ дороги на Востокъ до Миссисипи, перенести образованность во внутрь первобытныхъ лѣсовъ древности. Дороги изъ Нью-Йорка къ озеру Эріе и изъ Балтимора въ Огіо, суть предпріятія неоспоримо исполняемой величины.

Во Франціи учреждена правда только до сихъ поръ значительнѣйшая желѣзная дорога между Лиономъ, Ст. Этїеномъ и Андреэе для облегченія сообщенія между Ронаю и Лигѣрою, а совершенно недавно между Парижемъ и Ст. Жерменомъ; однако въ послѣднемъ засѣданіи законодательнаго сословія,

cznemi, zniszczyć doszczętu bandy Kleftow, trudniących się rozbojem w okolicach Epiru. Ich naczelnik *Spirakus*, został pojmany i odesłany do Agrapha, gdzie będzie stracony.

— Od czasu, jak *Halil-Basza* popadł w niełaskę, żona jego Sultanka *Salika*, mieszka w pałacu ojca swego. Oddawna już nie było wydarzenia, któreby sprawiało równie mocne wrażenie w całej publiczności, jak okoliczność niniejsza. Następca *Halil-Baszy*, drugi zięć Sultana, należy, że tak powiedzieć można, do muzułmańskich ultra. Ta zmiana pociągnięta za sobą wiele innych w otoczeniu Sultana; prawdziwa przyczyna tego wszystkiego, nie jest jeszcze znana.

— Porta rozesała do wszystkich poselstw zagranicznych okólnik, w którym przypomina, iż według ustaw i istnjących traktatów, nie wolno ani Ministrom ani konsulom obcych moearstw, dawać u siebie schronienie i opiekę poddanym tureckim. Gdy bezwzględnie na to pozwalają sobie konsulowie w Smirnie udzielać listy opiekuńcze poddanym Wysokiej Porty; nakazano zatem, aby wszystkim podobne pisma odebrać i oddać do właściwej władzy.

— Jakkolwiek obiegające po tutejszej stolicy różno-
stronne wiadomości, są sobie po większej części sprze-
czne, w ogólności jednak widzieć z nich można, że obja-
wia się wpływ moralny na korzyść Porty, przez co
przebiegły i sprężysty w działaniach swoich Vice-Król,
koniecznie na czas długi spokojnie zachować się będzie
musiał. W chwili, kiedy wojsko *Ibrahima-Baszy*, klęsk
w Syrii doznaje, Porta uzbraja się na wszelki sposób.
W Adrianopolu zbiera się korpus, a do Stambułu
przybył stamtąd Oficer, aby przygotować kszary na
przyjęcie dwóch pułków. Flota jest już uzbrojona i
stoi w pogotowiu pod Serajem na kotwicy.— Do Seras-
kiera w Azyi-Niższej posłano rozkaz, aby w żadnym
przypadku nie działał zaczepnie, tak się nawet urządził,
iż gdyby nawet sam został zaczepiony, ażeby się co-
fił.— Jakkolwiek zresztą mogą stać rzeczy, Vice-Król
Egiptu nadesłał właśnie W. Porcie, wexle na 10 mill.
piastrow na konto haraczu tejże należącego. (G. C.)

ROZMAITOŚCI.

KOLEJE ŻELAZNE *)

W dwóch pierwszych dziesięciokach lat teraźniejszego wieku, nie było jeszcze kolei żelaznej, służącej do przewożenia ludzi. Pierwszém nićco większej wagi przedsięwzięciem tego rodzaju, była kolej żelazna między miastami Manchester i Liverpool w Anglii, zaczęta roku 1827, a skończona 1830. Skutek był świąteczny, z jego przeto zapewne przykładu, widzimy już teraz, po upływie lat siedmiu, Anglią przetrzęsnęta mnożstwem kolei żelaznych, a z tych niektóre stały się już prawdziwie krajowemi kolejami. Kolej dopiero co wspomniona, została właśnie przedłużona przez Birmingham, niezadługo zaś będzie połączona z koleją idącą z Londynu. Niedaleki ten czas, w którym będzie można przebiegać Anglią, po dwóch różnych kolejach, w jej całej długości poczynając od portu brygthońskiego, aż do stolicy Szkockiej; podobnież, jak znowu tą samą drogą, w poprzek wyspy po szynach z Newcastle do Carlisle, będzie można w przeciągu trzech godzin dostać się od Północnego aż do Irlandzkiego morza.

Po Anglii, Ameryka północna zajęła się najspieszniej tego rodzaju środkiem komunikacyjnym, w połączeniu go z żeglugą statkami parowymi na moich rzekach, aby pomiędzy najodleglejszymi nawet miejscami, otworzyć szybki związek we wszystkich jakie tylko bydy mogą kierunkach. Już od niejakiego czasu Boston, New-York, Filadelfia, Baltimore i Washington, były z sobą połączone, a w chwili, kiedy budowa wielkiej, idącej przez te miasta, kolei, posuwa się coraz dalej na południe ku Charlestown, Amerykanie nie dają się odstraszyć górami Alleghany, chcąc, aby przez otwarcie drogi na wschód aż do Missisipi, przenieść cywilizacyą w głąb pierwotnych lasów starożytności odwiecznej. Koleje z New-York do jeziora Erie i z Baltimore do Ohio, są to przedsięwzięcia prawdziwie olbrzymiej wielkości.

We Francji zaprowadzono znaczniejszą koleją żelazną dotąd wyprowadzie tylko między Lyonem, St. Etienne i Andrezieux, celem ułatwienia komunikacji między Rodanem a Ligerą, a wcale niedawno między Paryżem i St. Germain; jednakże na ostatniem posiedzeniu ciała prawodawczego, przedstawiono i przyjęto już

*) Извлечение из рѣчи Г-на Вишпера Баденскаго Министра, произнесенной 23 Февраля с. г. изъ засѣданій Чиновъ Великаго Княж. Баденскаго, при предложеніи на разсмотрѣніе проекта устава на счетъ постройки желѣзной дороги изъ Мангейма до Швейцарской границы близъ Базеля.

^{*)} Wyjątek z mowy Pana Winter, Ministra Badeńskiego, mianęć d. 23 Lutego b. r. na posiedzeniu stanów W. Xięztwa Badeńskiego, przy wprowadzeniu pod naradę projektu do ustawy względem wystawienia kolei żelaznej z Mannheimu aż do granicy szwajcarskiej pod Bazyleą.

представлено и принято уже несколько проектов для многих желѣзныхъ дорогъ. Кроме того, назначенная несколько прежде особенная коммиссія, основываясь на долготѣхъ, весьма значительныхъ предварительныхъ работахъ новѣйшаго времени, предложила постройку самыхъ обширныхъ линій изъ коихъ важнѣйшую проводя изъ Парижа, какъ средняго пункта, желала бы устроить таковыя иждивеніемъ государства чрезъ Брюссель въ Лондонъ, чрезъ Орлеанъ въ Бордо, чрезъ Лионъ въ Марсель и чрезъ Страсбургъ къ Германской границѣ.

Белгія, такой родъ сообщенія устроила общимъ иждивеніемъ Государства. Постановленіемъ отъ 1-го Мая 1834 г. определено тамъ исполненіе на счетъ государственныхъ доходовъ систематическаго плана желѣзной дороги, которая выходитъ изъ Мехельна, какъ средняго пункта, продолжается на востокъ чрезъ Левенъ, Люттихъ и Вивьеръ къ Прусской границѣ; на сѣверъ къ Антверпену; на западъ чрезъ Дендермонтъ, Жантъ, Бружъ, въ Остенде; на югъ чрезъ Брюссель къ Французской границѣ. Изъ отчета, представленнаго 1 Марта 1837 Белгійскимъ палатамъ, видно, что открыты уже для общественной пользы съ 2-го Января сего года, три отдѣленія желѣзной дороги, именно изъ Мехельна въ Брюссель, изъ Мехельна въ Антверпенъ и изъ Мехельна въ Дендермонтъ. Шестью остальными отдѣленіями занимаются теперь; изъ нихъ восточное въ Ансъ и западное въ Бружъ, уже незадолго будутъ кончены, а изъ Фирлемона въ Жантъ, конечно въ продолженіе года.

Въ Германіи и въ Славянскихъ владѣніяхъ существуетъ уже съ нѣкотораго времени желѣзная дорога между Будвейссомъ въ Богеміи и Линцомъ въ Верхней Австріи, которая прямо только предназначена для товаровъ и для соединенія Молдавы съ Дунаемъ; теперь продолжаютъ оную до Гмундена. Потомъ слѣдуетъ желѣзная дорога изъ Нюрнберга въ Фригъ и дѣятельно занимаются желѣзною дорогою изъ Вены въ Бохню, названною по имени Императора Фердинанда, которая будетъ продолжаться на 60 миль и заключать нѣсколько постороннихъ дорогъ. Есть также еще желѣзныя дороги изъ Берлина въ Потсдамъ и изъ Лейпцига въ Дрезденъ. Для желѣзной дороги изъ Маинца въ Франкфуртъ приготавливаютъ матеріалы; для дороги предположенной изъ Маинца въ Мюнхенъ, уже приготовлены планы и расписаны матеріалы. — Изъ проектовъ представляющихъ особенную важность для Баденскаго Княжества, которые уже такъ приведены въ устройство, что о ихъ немедленномъ исполненіи нельзя сомнѣваться, упоминаю изъ главнѣйшихъ слѣдующіе. Во первыхъ дорога, которая выходитъ изъ Кельна соединится съ Белгійскими колеями близъ Эрена; потомъ дорога изъ Дюссельдорфа въ Элберфельдъ, если она будетъ протянута до Везера и рѣку эту соединитъ съ Рейномъ, также дорога, которая слѣдуетъ изъ Франкфурта и прорѣзавъ Велик. Княжество Гессенское, будетъ ведена далѣе чрезъ наше владѣніе, т. е. образуетъ дорогу составляющую предметъ настоящихъ нашихъ совѣщаній.

— При публичной продажѣ Картинъ въ Лондонѣ оставшихся отъ извѣстнаго тамошняго живописца, покойнаго Лавренса, Герцога Орлеанскій купилъ картину Италіанской школы на 12,000 фун. ст. — Картины Рубенса и Ванъ-Дика пріобрѣлъ Сиръ Робертъ Пилъ. (G. C.)

— Пишутъ изъ Валансьена отъ 15 Марта: „Въ окрестностяхъ нашихъ, сдѣлано замѣчательнѣйшее открытіе для науки. Во время изысканій, столь искусно производимыхъ Г-мъ Мегю, инженеръ-директоромъ компаніи Брюилльскихъ рудниковъ, попали на артезіанскій колодезь, заключающій теплую минеральную сернистую воду, въ температурѣ 25 градусовъ. Въ кояхъ земныхъ углей углубились уже было на 12 метровъ а отъ поверхности земли отъ 60 до 65 метровъ, какъ внезапно лотъ понизился на два дюйма; полагали что онъ попалъ на жилу, но глухой шумъ какъ ударъ продолжительнаго грома, слышимъ былъ въ землѣ; горячій дымъ выступилъ изъ отверстія зонда, и вскоре прутья выброшены вонъ съ большою силою. Вода вдругъ начала бить ключемъ и залила всю работу и работниковъ. Съ этого времени она бьетъ безпрестанно, и доставляетъ большое количество воды, которая издаетъ паръ, похожій издали на дымящуюся печь. Полагаемъ, что эта теплая минеральная вода, заключаетъ въ себѣ большую важность и заслуживаетъ изслѣдованія ученыхъ. (J. de St. P.)

Съ 1-го числа настоящаго мѣсяца Апрѣля, началась подписка на 2-й Кварталь сего года, на газету Литовскаго Вѣстника. — Цѣна по прежнему 2 руб. 25 коп. сереб.

ВІДѢНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Апрѣль 19 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. Леоп. Бороескій.

нѣсколько проектовъ до разныхъ kolei żelaznych. Nadto, wyznaczona już dawniej nieco oddzielna kommissya, wsparta na długoletnich bardzo wiele obejmujących przedwstępnych robotach czasu nowszego, zaprojektowała budowę nader rozległych linij, z których najwazniejszą wyprowadzając z Paryża, jako środkowego punktu, chciałyby widzieć je wykonanemi kosztem kraju przez Bruxellę do Londynu, przez Orleans do Bordeaux, przez Lyon do Marsylii i przez Straßburg do granicy Niemieckiej.

Belgia zaprowadzenie tego środka komunikacyjnego wykonała kosztem ogólnym kraju, własną sprawą jego. Uchwalała z dnia 1 Maja 1834 roku, postanowiono tamże wykonanie kosztem krajowym systematycznego planu kolei żelaznej, która, wychodząc z Mechlina (Malines), jako środkowego punktu, ciągnie się na wschód przez Lowanium (po fr. Louvain, po niem. Löwen), Leodyum (Liège, Lüttich), i Viviers ku granicy pruskiej, na północ do Antwerpii (Anvers); na zachód przez Dendermont, Gandawę, (Gand, Gent), Bruż (Bruges, Brügge) do Ostendy; na południe przez Bruxellę ku granicy francuzkiej. Według sprawozdania, przedstawionego w d. 1 Marca 1837 Izhom Belgickim, otworzono już na użytek publiczny od d. 2 Stycznia tegoż roku, trzy oddziały kolei żelaznej, mianowicie z Mechlina do Bruxelli, z Mechlina do Antwerpii i z Mechlina do Dendermont. Nad sześciu dalszemi oddziałami, pracują właśnie; z tych wschodni do Ans i zachodni do Bruż, są blizkiemi ukończenia, a z Firlemont do Gandawy w ciągu roku ukończony został.

W Niemczech i w krajach słowiańskich, istnieje już od niejakiemu czasu naprzód kolej żelazna między Budziejowicami w Czechach a Lincom w Austrii-górnej, która w istocie jest przeznaczona tylko dla towarów i dla połączenia Mołdawy z Dunajem; teraz przedłużają ją aż do Gmunden. Następnie kolej żelazna z Norymbergi do Frith, a kolej z Wiednia do Bochni, zwana Cesarza Ferdynanda, która pociągnie się przez mil 60 i kilka pobocznych kolei obejmować będą, zajmują się bardzo czynnie. Są jeszcze także koleje żelazne z Berlina do Potsdamu i z Lipska do Drezn. Do kolei między Moguncją i Frankfortem, gromadzą właśnie materyały; na kolej mającą iść z Moguncyi do Monachium, już przygotowano plany i rozpisano materyały. — Z projektów będących szczególniejszej dla kraju badeńskiego ważności, a które już tak dalece przywiedziono do skutku, że o ich niebawmém wykonaniu już wątpić niemożna, przytaczam z główniejszych następujące. Naprzód kolej, która wyszedłszy z Kolonii połączy się z kolejami belgiickimi niedaleko Euren; następnie kolej z Düsseldorfu do Elberfeldu, jeżeli ta będzie posunięta aż do Wezery i rzekę tę z Renem połączy, także kolej, która idąc z Frankfortu i przebiegłszy W. Xięstwo Heskie, będzie przez kraj nasz dalęj poprowadzoną, to jest: stanie się koleją, będącą niniejszych nadrad przedmiotem.“

— Na licytacji obrazów w Londynie, po sławnym malarzu tamtejszym, nieboszczyku Lavrence, zakupił Xiążę Orleans obrazy szkoły włoskiej, za sumę 12,000 funt. szt. — Obrazy Rubensa i Van-Dyka, zaliczył Sir Robert Peel. (G. C.)

— Donoszą z Valenciennes pod 15 Marca: „W okolicach naszych, uczyniono ważne odkrycie dla nauk; podczas poszukiwań tak umiejętnie odbywanych przez P. Melu, dyrektora Inżynierów kompanii min w Bruille, natrafiono na studnię artezyjską, zawierającą siarczystą ciepłą wodę mineralną, w temperaturze 25 stopni. Gdy się zagłębiono w pokładzie węgla ziemnych do 12 metrow, a od powierzchni ziemi od 60 do 65 metrow, nagle głębokomierz spadł na dwa cale; rozumiano, że natrafił na żyłę, lecz głuchy szmer, jakby odgłos przeciągłego grzmotu, rozlegającego się w ziemi, dał się słyszeć, dym gorący wychodził z otworu głębokomierza, i wkrótce pręty wyrzucone zostały z wielką siłą. Woda natychmiast zaczęła wytryskać do znacznej wysokości i zalała całą robotę i robotników. Od tego czasu ciągle wybija w górę i wydaje wielką masę wody, której para podobna jest zdaleka, do wychodzącej z palącego się pieca. Rozumiemy, że ta ciepła woda mineralna jest wielkiej wagi i zasługuje na rozbiór uczonych. (J. de S. P.)

Od dnia 1-go teraźniejszego miesiąca Kwietnia, zaczęła się prenumerata na 2-gi tego roku Kwartal gazety Kurjera Litewskiego. — Cena zwyczajna rubli srebrem z kop. 25.